

τόμου μου. Ἀνάγκη νὰ σοὶ ἐξομολογηθῶ, ἐν πίσσῃ εὐλικρινείᾳ καὶ μετριοφροσύνῃ, πῶς καὶ διατί οὔτε ψυχικῶς οὔτε σωματικῶς δὲν εἶχον τὰ προσόντα, ὅπως πράξω τότε ὅ,τι σήμερον ὑπὸ παρομοίας περιστάσεις ἤθελον ἀπαιτηθεῖν νὰ πράξωσι τὰ τέκνα μου. Δὲν θὰ μὲ ἀνυψώσῃ εἰς τὴν ἐκτίμησίν σου ἡ ἐξομολόγησις αὕτη, ἀλλ' ἡ πρόθεσις μου δὲν εἶναι νὰ σ' ἐξαπατήσω παριστῶν ἐμαυτὸν ὡς καλλίτερον ἀφ' ὅ,τι ἤμην καὶ ἀφ' ὅ,τι εἶμαι.

Εἶπον ψυχικῶς καὶ σωματικῶς.

Σωματικῶς, φίλε ἀναγνώστα, ἡ πικρὰ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι εἶμαι λίαν μικρὸς, καὶ ὅτι οὐδέποτε κατώρθωσα, ἐνώπιον εἴτε ἀνδρῶν εἴτε γυναικῶν, νὰ λησμονήσω τὸ ταπεινὸν τοῦ ἀναστήματός μου· ἐπεὶ δ' ἐγὼ τὸ ἐνθυμούμαι, νομίζω πάντοτε ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι τὸ παρατηροῦσι. Τώρα εἰσέτι, καίτοι τιμώμενος ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν μου, καίτοι συχνάκις κατέγων τὴν πρωτοκαθεδρίαν εἰς τὰς ὀμηγύρεις των, εἴτε χάριν ἀπλῶς τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας μου, εἴτε ἔνεκα τῆς εὐμενοῦς πρὸς ἐμὲ διαθέσεώς των, ποτέ, τὸ ὁμολογῶ, ποτέ δὲν δύναμαι νὰ περυστέλω τὴν δεξιάν, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἐν ἐμαυτῷ τῆς μικροσωμίας μου ἡ συναίσθησις. Καὶ τώρα τοῦλάχιστον εἶμαι ὑγιής· ἀλλὰ μέχρις οὗ ἀνδρωθῶ, τὸ φιλάσθονον τῆς κράσεως ἀπετέλει ἔτι μᾶλλον εὐτελὲς τὸ σῶμά μου. Ἡ δὲ ἀγωγή τότε τῶν παιδῶν δὲν ἦτο ὁποία τὴν σήμερον. Οὔτε εἰς τὸ σχολεῖον, οὔτε μετέπειτα ἔλαβον ποτὲ ἀφορμὰς σωμαστικῆς. Οἱ γονεῖς τότε οὐδ' ἐγνώριζον οὐδ' ἐφρόντιζον· περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως τῶν τέκνων των. Τοιοῦτος λοιπὸν ἤμην· μικρὸς καὶ ἀσθενής τὸ σῶμα. Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ παππᾶ Φλούτῃ ἤμην τὸ παίγιον τῶν συμμαθητῶν μου, εἰς Σμύρνην δὲ ἐντὸς τοῦ Χανίου ἤμην γνωστός ὑπὸ τὸ ὄνομα Μικρο-Λουκῆς. Ἡ δὲ τοιαύτη τῶν ἄλλων περιφρόνησις, ἐπενεργοῦσα εἰς τὴν ἰδικὴν μου περὶ ἐμαυτοῦ ἐκτίμησιν, δὲν ὑπεβοήθει βεβαίως τὴν ἀνάπτυξιν ἡρωϊκῶν ἐν ἐμοὶ διαθέσεων. Ἐὰν τότε ἐγνώριζον ὅσα τὴν σήμερον, τὰ ὑπολανθάνοντα ἐντὸς τῆς ψυχῆς μου αἰσθητάματα ἤθελον ἴσως ζητήσῃ καὶ εὖρει διέξοδον, ὑπερникῶντα τὰς φυσικὰς μου ἐλλείψεις. Ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ μου τότε ἦτο μικρὰ καὶ ἀγύμναστος ὅσον τὸ σῶμά μου. Διότι ἤμην ἀμαθής, ἀμαθέστατος, ὡς σοὶ ὑπέδειξα ἤδη, ἀναγνώστᾳ μου. Οὐδὲ τὴν ὀρθογραφίαν εἶχε κατορθώσει νὰ μὲ μάθῃ ὁ καλὸς παππᾶ Φλούτῃς, καίτοι παραδῶσας μοι δῆθεν τὸν Αἰσῶπον καὶ λόγους τῶν Πατέρων. Ὅσα Ἰταλικά καὶ Γαλλικά ἐδιδάχθην τὰ ἔμαθον διὰ τοῦ Τηλεμάχου. Ἀλλὰ καὶ τοῦτον ὀλόκληρον οὐδέποτε ἀνέγνωσα· ἀφ' οὗτου δ' ἐξήλθον τοῦ σχολείου δὲν ἤνοιξα ποτὲ βιβλίον πρὸς ἀνάγνωσιν, ἐκτὸς τῶν ἐμπορικῶν καταστίχων μας. Εἶχον ἀμυδράς τινας

καὶ συγκεχυμένας ἰδέας περὶ Λεωνίδου καὶ Μαραθῶνος καὶ περὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ περὶ ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας καὶ τῶν ὑψηλοτέρων τοῦ ἀνθρώπου αἰσθημάτων οὐδὲν ἐσκεπτόμην οὐδ' ἐγνώριζον ὠριμὸν καὶ εὐκρινές. Κόσμος μου ἦτο τὸ Χάνιον καὶ πατριωτισμὸς μου τὸ ἰσοζύγιον. Ἐγχερίσθη νὰ κυλισθῶ εἰς τὴν δυστυχίαν, νὰ ἴδω τὴν καταστροφήν, τὰ βάσανα τῶν περὶ ἐμὲ, νὰ παρασταθῶ εἰς τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος τὰς ὁδοὺς, νὰ ἴδω ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς θυσίας καὶ νὰ ἐκτιμήσω τὰ ἐλατήρια τῶν ἀγωνιζομένων τέκνων της, ὅπως ἀνοιξῇ ἡ ψυχὴ μου τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἀναφλεχθῇ τὸ ἐν αὐτῇ ὑποκρυπτόμενον πῦρ τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ ὅπως διψήσω μάθῃσιν καὶ ἐνοήσω τὸν κόσμον καὶ γένω ἀνθρώπος... μικρὸς ὅμως πάντοτε ἀνθρώπος.

[Ἐπειτα συνέχισα.]

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

Ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη μελέτη εἶνε ἔργον τοῦ Καμίλλου Lemonnier, Βέλγου συγγραφέως· ἐκ τῶν διακρινομένων. Εἶνε δ' ἐκ τῶν ἔργων ἐκείνων, οἷα πολλὰ γράρονται σήμερον παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις, δι' ὧν ἐρευνῶνται ὑπὸ ἐλαφρῶν περιχύμαμα ζητήματα κοινικὰ ἄξια λόγου.

Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΓΝΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Εἶνε κόσμος παράδοξος καὶ θελκτικὸς ὁ κόσμος τῶν ἀθυμάτων καὶ θάπτετόλων νὰ θεωρήσω ἀνάισθητον τὸν μὴ συγκινούμενον ὑπὸ τῶν ἀγῶνων οὐς ταῦτα καταβάλλουσιν ἵνα ὁμοιάσωσι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Παρ' ἡμῶν δανείζονται τὸ σχῆμα αὐτῶν, τὴν ὄψιν, τὸ βᾶδισμα των, ἀποτελοῦσι δ' ἐν ἐαυτοῖς μικρὰν τινα ἀνθρωπότητα ἣτις ἔχει τὰς κακίας ἡμῶν καὶ τὰ πάθη, ἡ δὲ μόνη αὐτῶν μοῖρα εἶνε τὸ νὰ ζητῶσι νὰρέσκωσιν ἡμῖν, ἀπομιμούμενα ἡμᾶς. Καὶ νήπιοι μὲν ὄντες ἀγαπῶμεν αὐτὰ ἤδη ὡς εἰκόνα ἡμῶν αὐτῶν, ὅτε δὲ εἴμεθα ἤδη κεκορησμένοι τῆς ἡδονῆς ἣν παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς, θραύομεν αὐτὰ, ὡς θραύομεν ἀργότερον τὰς φιλίας ἡμῶν καὶ τοὺς ἔρωτας. Εἶνε ἡ πρώτη ἡμῶν ἀγάπη· δι' αὐτῶν δὲ μυσόμεθα τὰ κατὰ τὸν βίον, καὶ ἔχουσιν ἐν ταῖς χερσίν ἡμῶν ὑπακοὴν σπανίως εὐρισκομένην παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

Ἀλλὰ ἔρχεται ἡμέρα καθ' ἣν ἡ πολυπραγμοσύνη ἡμῶν δὲν ἀρκεῖται ἤδη εἰς τὴν ἀγαθὴν αὐτῶν θέλησιν· τότε δὲ ζητοῦμεν νάντικαταστήσωμεν αὐτὰ δι' ἄλλων ἀθυμάτων, καὶ τούτων ζώντων, ἅτινα ὑφίστανται ἐνίοτε τὸ αὐτὸ καὶ ἐκεῖνα τέλος, γινόμενα θύματα τῆς ἡμετέρας ἀδιαφορίας καὶ ὀμότητος. Οὕτως ὁ ἀνθρώπος οὐδέποτε μεταβάλλεται, ἀξήθησις δὲ διατηρεῖ τὴν πολυπραγμοσύνην ἣν εἶχεν ὦν μικρὸς καὶ καθ' ὅν τρόπον ἔπραξε διὰ τὰ ἀθύρματα, τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας τὴν ψυχαγωγίαν, συντρίβει ἐκεῖνους οὐς τὰ πάθη αὐτοῦ συναντῶσι καθ' ὅδον ἵνα ἴδῃ «τὸν μηχανισμόν ὑποῦ εἶνε μέσα.»

Αί! καὶ δὲν βλέπετε ὅτι ὁ μικρὸς αὐτὸς μηχανισμὸς, ὅστις εἶνε ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἡ καρδιά, εἶνε ἐπ' ἴσης ἐν τοῖς ἀθύρμασιν ἡ καρδιά; Δι' αὐτοῦ ζῶσι, κινεῦνται, δι' αὐτοῦ ὑποτάσσονται εἰς τὰς ἡμετέρας ἰδιοτροπίας· ἔνεκεν αὐτοῦ ἐπ' ἴσης ὁμοιάζουσιν εἰς ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς δὲ δι' αὐτοῦ ζῶμεν καὶ θάπθάνωμεν. Ἀφαιρέσατε τὴν καρδίαν ἀπὸ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ καθίσταται παμμεγίστη μηχανὴ ἀδρανῆς, ἀφ' ἧς λείπουνσι τὰ ἐλατήρια τὰ κινεῦντα· δὲν τῇ μένει πλέον ἄλλο ἢ νάποιοιμηθῇ εἰς τὸ χάος, ἐπειδὴ οὐδὲν πλέον θὰ ἔχη τὸ ἐξεγείρον αὐτὴν καὶ παρορμῶν.

Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὸν μικρὸν μυστηριώδη μηχανισμὸν τῶν πρώτων παιγνιδίων; μεθ' ὁποίας ἀνησυχίας ἐθέτομεν τὸ οὐς ἐκπεπληγμένοι εἰς τὸν τόπον ἔνθα ἐγένετο ἀκουστός ὁ μηχανισμὸς! Ὁ ἠθέλομεν νὰ διεισδύσῃ τὸ βλέμμα ἐντὸς τοῦ ἀθύρματος, ἵνα μάθωμεν τί τρέχει ἐκεῖ μέσα, καὶ ἐνόησε εἶχομεν περιπαθεστάτην ἐπιθυμίαν νὰ θραύσωμεν αὐτό. Ἀλλὰ φόβος τις ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν ἡμετέραν περιεργίαν· ἐφοβούμεθα κινδυνώδεις ἀποκαλύψεις, καὶ ἔπειτα—ποῖος ἐξεύρει;—ἡμποροῦσι νὰ γείνη ἔκρηξις, νὰ μας κτυπήσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, εἰς τὴν κεφαλὴν, εἰς τὰς χεῖρας, νὰ ἐκδικηθῇ τέλος διὰ τὴν ἡμετέραν ἀδιακρισίαν. Καὶ ἀνέθαλλε τότε πάντοτε εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν παλαιὰ τις ἱστορία περὶ παιδίου τιμωρηθέντος διότι ἠθέλησε νὰ μάθῃ ἐν μυστικῶν καὶ ἡ ἀνάμνησις αὐτῆ παρέλυε τὴν ἡμετέραν χεῖρα, ἐτοίμην νὰ κατασυντρίψῃ τὸ ἄθურμα.

Πῶς μετενοοῦμεν τότε διὰ τὴν ἡμετέραν περιεργίαν! πῶς ἐλυπούμεθα διὰ τὴν ἡμετέραν ἀνοησίαν! Ἐνόησε μάλιστα ἐχύνομεν ὀλίγα δάκρυα ἐπὶ τῇ τύχῃ τοῦ ἀτυχοῦς ἀθύρματος μετὰ τὴν ὑποκρισίαν ἐκείνην ἣτις συνίστατο εἰς τὸ θρηνεῖν ἐκεῖνος ὧν προὔξενήσαμεν τὴν συμφορὰν· ἀλλοίμονον! μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἠρξίζομεν πάλιν, καὶ—διὰ τί νὰ τὸ ἀρνηθῶμεν;—οἱ πλεῖστοι ἡμῶν ἐπανήρισαν καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον. Δίψα τοῦ ἀγνώστου καταδιώκει ἡμᾶς ἀπαύστως, ἐπισωρεύομεν δ' ἐρείπια ἵνα φθάσωμεν εἰς τὸν μικρὸν μηχανισμὸν καὶ ὅταν ἔχωμεν ἤδη ἀνακαλύψῃ αὐτὸν λυπούμεθα ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ γνῶμεν αὐτόν, ὡς καὶ πρότερον.

Ὁ μικρὸς οὗτος μηχανισμὸς ἐν κεφαλαίῳ δὲν εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ βίου ἡμῶν ὅλου; Εἶνε τὸ ὄνειρον μετὰ τῶν ζόφων αὐτοῦ, εἶνε ἡ αὐταπάτη μετὰ τῶν ἀδύσων τῆς ἀμφιβολίας, εἶνε ἡ χίμαιρα μετὰ τῶν ἀμηχανιῶν τῆς, εἶνε τὸ ἰδεῶδες, ὁ ἔρως, ἡ εὐτυχία. Καθίσταται τὸ βασιανιστήριον τοῦ ἡμετέρου πνεύματος, ἕως δὲν ἀποσπάσωμεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μυστηρίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου κρύπτεται, καὶ ὅτε τέλος κρατοῦμεν αὐτὸ ἐν ταῖς χερσὶ καταλαμβαθῶμεθα ὑπὸ θλίψεως εὐρίσκον-

τες αὐτὸ οὕτω μικρὸν ἐν παραβολῇ πρὸς τὸ ὑψος ὅπερ παρῆχεν αὐτῷ ἡ ἡμετέρα ὄνειροπόλησις.

Τοιοῦτος ὁ νόμος τῆς φύσεως. Πρὸς τί αἱ ἀντεγκλήσεις; ἀρχόμεθα μὲν ἀπὸ τῶν παιγνιδίων, τελευτῶμεν δ' εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ κατὰ βάθος εἶνε πάντοτε τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, καὶ ταῦτα διαρκοῦσι μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ θάνατος μᾶς ἀφίνει καὶ αὐτὸς νὰ πέσωμεν εἰς τὴν γῆν, ἵνα ἴδῃ καὶ ἐκεῖνος τὸν μικρὸν μηχανισμὸν ὅστις ὑπάρχει ἐντὸς ἡμῶν.

Ἀλλὰ τὰ ἀθύρματα ἔχουσι περισσοτέραν φιλοσοφίαν παρ' ἡμᾶς· δὲν εἶνε ὄντα συλλογιζόμενα. Ὑποκύπτουσιν ἀνευ φόβου εἰς τοὺς μικροὺς αὐτῶν δημίους καὶ οὐδὲν ὑπάρχει θαυμασιώτερον τοῦ γαληνίου αὐτῶν ἦτους. Τὰ ἀγριώτατα αὐτῶν φαίνονται τρυφεραινόμενα ἐν ταῖς ῥοδίαις χερσὶν αἵτινες ἀπτονται αὐτῶν καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ τρομερὸς διάβολος τῶν ἐξαφνιστικῶν πυξίδων πραύνεται τόσον ὥστε νὰ φαίνεται ἐντελῶς ἀθῶος.

Καὶ ὅμως ὁ θεὸς ἐξεύρει ἂν τὰ ἄλλα ἀθύρματα δὲν τον φοβοῦνται! Εἶνε ὁ τρόμος τοῦ περιστοιχιζόντος αὐτὸν κόσμου καὶ ἡ σκιά του πλανᾶται ἐπὶ τὰς κόκκλας! ὡς ἡ ἀπειλὴ τῆς αἰωνίου κολάσεως. Καὶ ὅμως παρατηρήσατέ τον, ὅσον εἶνε ἄγριος ὅταν εὐρίσκηται ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁμοίων του, τόσον εἶνε διάβολος μόνον ἐπ' ἀστειότητι ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν νηπίων. Ἐστὲ βέβαιοι ὅτι λυπεῖται διὰ τὴν μακρὰν φρίσσουσαν γενειάδα ἣν φέροι καὶ ἣτις ἐμποδίζει τὰ παιδία νὰ τον σφίγξωσιν ἐπὶ τῶν ὀροσερῶν αὐτῶν παρειῶν.

Ἐγὼ δὲ ὅσω γηράσκω τόσω μᾶλλον εὐφραίνομαι ἀνερχόμενος εἰς τοὺς χρόνους ὅτε εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ δικσκαδᾶζω μετὰ τὰ θύρματά μου. Ἦσαν οἱ καλοὶ χρόνοι! δι' ἐν μόνον λυποῦμαι, ὅτι παρῆλθον τόσον ταχέως.

Συνεζῶμεν ἐν ἀρίστη ὁμοιοῖᾳ ἐγὼ καὶ οἱ πολισινέλοι μου· ἀλήθεια ἔσπαζον καμπόσους δεξιᾶ, ἀριστερᾶ, ἀλλ' ἐπεδαψίλευον ἔπειτα εἰς αὐτοὺς τόσην ἀγάπην ὥστε δὲν μοι φαίνεται νὰ τα εἶχον μαζὶ μου.

Ἐκτοτε διεσκέδασα μετὰ ἄλλα παιγνίδια, ἐγνώρισα ἄλλα ἀθύρματα· ἴσως ἐξέθεσα μερικὰ, καὶ αὐτὰ δὲν ἐσυγχώρησάν μοι εὐκολίαν ὡς τὰ ληθῆ ἀθύρματα, τὰ ὅποια εἶνε ἀμνησίκανα· αὐτῆ εἶνε ἡ διαφορὰ τῶν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων.

Ἦγάπησα πολὺ τοὺς μικροὺς μολυβδίνους στρατιώτας, τὰ κτήνη ἐν ταῖς μάνδραις, τοὺς λαγῶους τοὺς κρούοντας τὸ τύμπανον, τὰς ἀρ-

1. Ὁ μεταφραστὴς δὲν ἀγνοεῖ ὅτι μεταφράζομεν σήμερον π λ α γ γ ὄ ν α ς τὰς roupees. Ἀλλ' ἄς τῷ συγχωρηθῇ νὰ ὀνομάσῃ αὐτὰς κ ο ὄ κ λ α ς, ὡς ἡ φαίδρα κέρη ἡ παίζουσα μετ' αὐτῶν. Δὲν θέλομεν νὰ καταστρέψωμεν διὰ τῆς ψυχρᾶς π λ α γ γ ὄ ν ο ς τὴν ποίησιν τῆς κ ο ὄ κ λ α ς ἐν διατριβῇ θερμῶς ὑπερμαχοῦσῃ τῶν ἀπλῶν ἀλλὰ ποιητικῶν ἀθυρμάτων τοῦ παρελθόντος. *Ἄ.

κτους τὰς ὀρχομένους, τὰ νευρόσπαστα. Πρὸς ταῦτα μάλιστα διεπήρησα παλαιὰν συμπάθειαν, ἀλλ' ἐνασμενίζω εἰς τὸ νὰ μελετῶ αὐτὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ κόσμος δὲν εἶνε, τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, ἀγορὰ παιγνιδίων καὶ δὲν βλέπει τις ἐν αὐτῷ, ὡς παρὰ τῆ ἀθυρματοπώλῃ, μίμους, πολισινέλους, κούκλας ἐκ κηροῦ, καὶ αὐτὸν ἐπιτὸν διάβολον τὸν ἐξαφριστικὸν ὅστις μὰ τὴν ἀλήθειαν κἄπως ὁμοιάζει τὴν μοῖραν; Κρόταλα, περιουσία, ἀθύρματα, ἰδιοτροπία δὲν εἶνε τὰ αὐτὰ πράγματα, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὑπάρχει πάντοτε εἰς τὰ ἀθύρματα, μεθ' ἃν παίζουσι οἱ ἄνθρωποι, ὀλίγον τοῦ ἰδίου αὐτῶν αἵματος; Πολὺ ἄχυρον, πολλὴ γάλα, πολλὰ πέταλα, πολὺς ψευδόχρυσος καὶ ἐν τῇ ἀθύρματι καὶ ἐν τῇ ἀνθρώπῳ καὶ κάτωθεν πίτυρα, μεμβράναι καὶ ναστόχαρτον. Ἴδου τί διδάσκουσιν ἡμᾶς τὰ ἀθύρματα, ἀλλὰ τὸ μάθημα τοῦτο λησμονοῦμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς τὸν βίον.

Δὲν εἶμαι πολὺ γέρον καὶ ἤμως εἶδα ἐπερχομένας πολλὰς γενεὰς ἀθυρμάτων. Κατὰ πρῶτον, ὅτε ἤμην παιδίον, δὲν ἐγνώριζεν ὁ κόσμος οὔτε τὰς κούκλας τὰς διαλυμένας εἰς τεσσαρακονταεξέ μέρη, οὔτε τὰς αἰθούσας ἔνθα τελοῦμεν χοροὺς, οὔτε τοὺς δρομικοὺς ἀγῶνας ἐκ ποδηλάτων. Τὰ παιγνίδια ἦσαν πολὺ ἀπλούστερα· τὴν εὐτυχίαν μου ἀπετῆλει ἐπὶ μακρὸν χρόνον λεωφορεῖον ἔχον μακρυνὴν μόλις συγκένειαν μὲ τοὺς σημερινούς τροχιοδρόμους, αἱ δὲ κόραι εὐχαριστοῦντο μὲ κούκλας ἐχούσας κεφαλὴν ξυλίνην καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου κόμην ἐξ ὀλίγου κιτρίνου στυππεῖου ἐξασμένου.

Εἶνε ἀληθὲς ἦτι τότε, ἂν τὰ ἀθύρματα ἦσαν ἀπλά, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἐπιῆσης ἀπλούστεροι ἢ τὸ νῦν. Δὲν ὑπῆρχεν ἡ κολλυβιστικὴ ἐκείνη ἐπίδειξις, ἣτις κατέστη τὸ τρέχον νόμισμα τῶν ἡθῶν ἡμῶν, αἱ δὲ γυναῖκες ἐνεδύοντο ἀπλῶς ὡς αἱ κούκλαι. Τώρα, ἄχ, τώρα εἶνε σχεδὸν ἐπιῆσης δύσκολον νὰγοράσῃ τις κούκλαν ὅσον τὸ νὰ ἐκλέξῃ τις γυναῖκα· ἀμφότεραι στοιχίζουσι τὰ μαλλοκέφαλά μας.

Ἴδέτε κατὰ τὰς ὁδοὺς παρελαυνούσας τὰς κορασίδας, τὸν σπόρον τοῦτον γυναικαίριων τῆς αὔριον· δὲν ἔχουσι πλῆσον ἡλικίαν. Εἶνε ἤδη γυναῖκες τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὸ σχῆμα· βαδίζουσι ἔχουσαι τὸ στῆθος προτεταμένον, μὲ ἀκισμοὺς πετακτοὺς, σκορπίζουσι βλέμματα ἰταμὰ θωπεύοντα τὰ πλήθη καὶ βαινουσι κατὰκοσμοι.

Οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν κούκλῶν των· φαίνεται δὲ μᾶλλον ὅτι ἐχρησίμευσαν εἰς ἐκείνας ἀντὶ ὑποδείγματος, διότι ἀμφότεραι ἔχουσι τὸ παράδοξον θέλημα τοῦ ἐπιτετηδευμένου. Φέρουσι τὴν κόμην ἐν δικτύῳ ἢ βοστρυχώδῃ ἢ καταβιβάζουσιν αὐτὴν ὑψότεριχα ἕως τῶν ὀφθαλμῶν, ἔχουσι τὸ αὐτὸ

μειδιάμα, τὸ αὐτὸ βλέμμα, τὴν αὐτὴν προκλητικὴν γλυκύτητα, εἶνε ἀμφότεραι πεφορτωμέναι ἐνδυμάτων, ἔχουσι τέλος ἀμφότεραι τρόπον τινὰ κυνικὸν λίαν εὐδοκιμοῦντα ἐν ταῖς ὀμηγύρεσι τῶν αἰθουσῶν. Τὸ κακὸν φθάνει μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε δὲν εἶνε πάντοτε περισσότερον κούκλαι ἐλείνη τὴν ὁποῖαν νομίζομεν.

Πόσον ἀπέχουσι ταῦτα ἀπὸ τῶν χρόνων καθ' οὓς αἱ κορασίδες ἐφόρουσιν κοντὰ μισσοφοράκια καὶ περισκελίδας μακράς, ὁμοιάζουσαι πρὸς οἰνοδότιδας τοῦ στρατοῦ, καὶ περιῆγον ἐν τοῖς κόλποις αὐτῶν κούκλας κουκουλωμένας, ὡς αὐταί, μὲ μεγάλους ἀχυρίνους πῖλους. Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῆς ἀπλότητος· κούκλαι καὶ κορασίδες ἐφαίνοντο διηνεκῶς τρομασμέναι καὶ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τὴν κηλίδα ἀπὸ καθαρᾶς μίλτου ἣτις ἐπὶ τῆς παρεῖας τῶν κούκλῶν, ὡς τὸ σύμβολον τῆς ἀθωότητος ἣτις ἦτο κοινὴ εἰς αὐτὰς τε καὶ τὰς κορασίδας.

Σήμερον αἱ κούκλαι ἔχουσι τὸν βαρὺν τρόπον τῶν μεγάλων, εἶνε μᾶλλον ὠχραὶ ἢ ἐρυθραὶ· τότε μόνον θὰ ἠδύναντο νὰ ἐρυθρίασωσιν ἀκόμη ἂν τὰς ὠνόμαζε τις μὲ τὸ αὐτὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν των, ἂν ἀπεκάλει αὐτὰς κούκλας ὡς καὶ ἐκείνας τοῦ παλαιοῦ χρόνου. Εἰς τὴν καλλονὴν αὐτῶν ἀναμίγνυται σκιά τις ἀπογοητεύσεως, φαίνονται δὲ πᾶσαι θρηνοῦσαι τὰς διαλυθείσας αὐτῶν ὄνειροπολήσεις. Καὶ ἤμως διὰ τὴν ματαιότητα αὐτῶν οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐποχὴ μεγαλειτέρας λατρείας· τὰς μεταχειρίζονται ὡς εἰδωλα, ζῶσι βίον μεγάλων κυριῶν, κούκλα δὲ τις μὴ κεκτημένη ἀληθῆ τρίχαπτα θεωρεῖται κούκλα κοινή.

Ἀντὶ σώματος ὀγκώδους, ἔνθα τὰ μέλη μόλις διεκρίνοντο ὑποδηλούμενα, ἔχουσι σήμερον δέρμα ἐρυθρόλευκον, εὐτραφὲς καὶ ἐπιτηδευόμενον τὴν ἀληθῆ ζωὴν. Τὰ γόνατα εἶνε ἄριστα δεδηλωμένα, αἱ ὠλένας εἶνε στρογγύλαι καὶ μαλακαί, εἰς δὲ τὸν λάρυγγα ὑπάρχει ἀρχὴ ἐξοχῆς πρὸς τὰ ἔμπρός. Κύριος οἶδε ποῦ θὰ σταματήσῃ ἡ ἀπομίμησις!

Εἶνε λίαν δυσχερὲς νὰ μὴ γείνωμεν σοβαροὶ πραγματευόμενοι τὰ σπουδαῖα ταῦτα ζητήματα. Ἀληθῶς ὀπισθεν τῆς κούκλας πρέπει νὰ ἴδωμεν ἡμᾶς αὐτούς. Ἀκολουθεῖ καὶ ἐκείνη τὴν τάσιν ἡμῶν πρὸς τὴν ἀρίθειαν καὶ εἶνε φυσιοσκόπος, κατὰ τὸν ἴδιον αὐτῆς τρόπον, ὡς ἡ μυθιστορία καὶ ἡ ζωγραφικὴ. Ἐχει ἤδη μέλη, ἔχει τὸ χρῶμα καὶ τὰς στάσεις τοῦ ζῶντος σώματος, βαδίζει, κάθηται, ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας καὶ τὰ σκέλη· φορεῖ ἀληθεῖς κνημίδας ἐντὸς ἀληθῶν ὑποδημάτων. Φορεῖ κατὰσάρκα χιτῶνα ἀληθῆ· εἰς τὰς χεῖρας ἔχει χειροκτῖα ἀληθῆ. Περιμείνατε καὶ θὰ ἴδῃτε ὅτι θὰ εὕρη τρόπον νὰ συμπληρώσῃ τὴν ὁμοιότητα.

Ἄλλ' ἀπ' ἐναντίας οἶος ἀγῶν τῆς φαντασίας ἀπρητεῖτο ἴν' ἀναγνωρισθῆ ἢ προσποιήσῃς τῆς ἀν-

θρωπότητα ἐν τῇ κούκλᾳ τοῦ παρελθόντος! * Η-το ἐγκεκορδυλημένη ἐν ἀπαισίῳ λοχρῶφ δέρματι, διερραμμένη ἀνωθεν ἕως κάτω διὰ χονδρῆς φαιᾶς κλωστής καὶ ἔφερε τολύπας δίκην χειρῶν καὶ ποδῶν. Αἱ χεῖρες ἦσαν χονδροειδεῖς καὶ ἀκαλλεῖς οἰονεὶ ἠκρωττηριασμεναι, ὁμοίως καὶ οἱ πόδες, ἡ δὲ κεφαλὴ ἐκρατεῖτο ἐπὶ τῶν ὤλων διὰ τῆς κόλλας τῶν ξυλουργῶν ἧτις καὶ εἶχε διαρρεύσει ἀπανταχόθεν. Ἰδυνάτει καὶ νὰ σταθῇ ὀρθία καὶ νὰ καθίσῃ, δὲν εἶχεν οὔτε ῥάχιν οὔτε στῆθος, οὔτε καλὸν οὔτε ἀνάστροπον μέρος. Ὁμοιάζε πρὸς ὃν ζῶν ὅσον ξυλοπέδιλον πρὸς δένδρον.

Καὶ ὅμως συνετέλει εἰς τὴν χαρὰν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ὅσον καὶ αἱ ὠραῖαι ἔναρθροι κούκλαι συντελοῦσι σήμερον εἰς τὴν χαρὰν τῶν θυγατέρων ἡμῶν. Διότι ἐκεῖναι ἐδάνειζον εἰς τὰς κούκλας τὴν ζῶν ἧς αὐταὶ ἐστεροῦντο διὰ τῆς πολλῆς ἀγάπης κατώρθων νὰ ζωογονήσωσι τὸ προσωπεῖον αὐτῶν δι' ὀλίγον πάθους ἀνθρωπίνου καὶ οὔτως ἐκεῖναι ἠδύναντο τοῦλάχιστον νὰ καλέσωσι μετὰ πεποιθήσεως κόρην αὐτῶν τὸ ἄμωρον ὃν ὑπερ ἀπέκτα ζῶν δι' αὐτῶν μόνων.

Ἐν τῇ σχέσει ταύτῃ ὑπῆρχε ποιά τις διαπαιδαγώγησις τοῦ αἰσθήματος, ἣν δὲν δύναμαι νὰ συλλογισθῶ ἄνευ μελαγχολίας· τότε ἐχρειάζετο νὰ ἐξεύρη τις τὴν τέχνην τοῦ ἀγαπᾶν, αἱ δὲ ἄσχημοι κούκλαι ἦσαν πρακτικὴ γύμνασις διὰ τὴν καρδίαν. Ἀγαπῶμεν τοὺς ἀγαπωμένους τόσον καλλίτερον ὅσον ἡ ἀγάπη αὐτῶν εἶνε δυσαρστοτέρα, ὀλίγος δὲ καταναγκασμὸς ἐπιφέρει πάντοτε πλειοτέραν τιμὴν εἰς τὰ πράγματα. Τίς τῶν θαυμασιῶν κούκλῶν τῶν συνήθων σήμερον δὲν θὰ ἐφείλκε εὐθὺς ἀμέσως τὴν ἀγάπην τοῦ πρώτου τυχόντος; Κατὰ πρῶτον μὲν θεραπεύουσι τὴν ματαιοφροσύνην, καὶ τοῦτο εἶνε κάτι τι σπουδαῖον, καὶ δι' αὐτὸ ἀγαπῶμεν αὐτὰς ἀμέσως, φροντίζοντες καὶ ἡμῶν καὶ τῆς παρὰ τῶν ἄλλων δόξης.

Ἐπειτα δὲ εἶνε ἐκ σφάλτου, ἔχει τὸ πρόσωπον ἀνθρώπιν ὑπὸ ὑγιείας καὶ ἀγλαίας, ἔχει ὄψιν εὐτυχίας, ἀγαπῶμεν δ' εὐκόλως τὸ εὐτυχὲς καὶ ὠραῖον. Εἶνε λοιπὸν τὸ ἐναντίον τῆς ἄλλης, ἐπειδὴ ἐκεῖνη μὲν ἐγύμναζε τὴν καρδίαν εἰς τὴν ἀγάπην, αὕτη δὲ τὸ ἐμπάλιν γυμνάζει τὴν καρδίαν εἰς τὴν ἀδιαφορίαν, ἀγαπωμένη μὲν ταχέως, ἀλλὰ καὶ ταχέως λησμονομένη.

* * *
Ἄλλ' ὅμως δὲν ὑπεραπολογοῦμαι τῶν παρελθόντων χρόνων, ἀγαπῶν καθ' ὑπερβολὴν τοὺς χρόνους τοὺς παρόντας. Ἀγαπῶ τοῦ παρόντος τὰς μανίας, τὰ πάθη, τοὺς πυρετοὺς, τὸ ἰδεῶδες τὸ περίεργον καὶ τεταραγμένον. Ἀγαπῶ ἐν τῷ παρόντι τὴν ἐρευναν τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἐνόντος ἐν τοῖς πράγμασι, τὴν τάσιν τῆς ἀκριβείας μέχρι τῶν ἐσχάτων, τὰ βιβλία αὐτοῦ ἅτινα εἶνε οἰονεὶ ἀναγραφὰ δικαστικῶν ἀντεγ-

κλήσεων, τὰς κούκλας αὐτοῦ αἵτινες εἶνε σύνθετοι ὡς τὸ πρότυπον τὸ ζῶν. Ἄλλ' ἐνθυμοῦμαι τὰς μακρὰς ἡμῶν ὄνειροπολήσεις ἐνώπιον τῶν ἀθυρμάτων τῆς παιδικῆς ἡμῶν ἡλικίας καὶ μένω συγκεκινημένος διὰ τὸ παράδοξον αὐτῶν.

Ἰπάρχουσι τὴν σήμερον πλεῖστοι ἐφευρέσεις ἀθυρμάτων ἀποτεινομένων εἰς τὴν διάνοιαν. Καλοῦνται ἀθύσματα καίτοι εἶνε ἄξια μᾶλλον τοῦ ὀνόματος ἀσκήσεων. Εἶνε λίαν ἀρμόδια εἰς μόρφωσιν μικρῶν μηχανικῶν, μικρῶν κτισματοδόμων, μικρῶν μαθηματικῶν καὶ φέρουσι τὴν σφραγίδα τοῦ πνεύματος ἡμῶν τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς ἐπιστήμης.

Τὴν σήμερον δὲν ἔχομεν σχεδὸν πλέον τὸν καιρὸν νὰ εἴμεθα μικρὰ παιδιά καὶ γινόμεθα μικροὶ ἄνδρες πρὶν ἢ γείνωμεν ἄνδρες. Ὁ αἰὼν ἡμῶν ὅλος κατέχεται ὑπὸ πρωϊμότητος ἀπεριρίστου· δὲν ὑπάρχουσι πλέον διαστήματα, διερχόμεθα δὲ αὐτὰ ταχύτατα ὡς ἀπὸ ἐνὸς σταθμοῦ καὶ ἔχομεν ἐν ἡμῖν μηχανὴν ἀτροκίνητον ἧτις παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν ταχύτητα ἀμαξοστοιχίας γοργῆς.

Εἰς τὴν ἀκάθεκτον ταύτην ταχυεργίαν ἀντιστοιχεῖ τὸ νεώτερον ἄθυρμα· εἶνε ἀκριβὲς, ἐναργὲς, ὀρισμένον ὡς τύπος μαθηματικὸς, βασιζέται ἐπὶ τῶν νόμων τῆς μηχανικῆς καὶ τῆς φυσικῆς, εἶνε ὑπολογισμὸς καὶ ἐνέργεια τοῦ ἐγκεφάλου, ἔχει τὴν ψυχρότητα προβλήματος μαθηματικοῦ· ἐξηγεῖται διὰ τοῦ A+B. Εἶνε κατεσκευασμένον ὑπὸ σοφῶν.

Θὰ ἔλθῃ χρόνος καθ' ὃν παιδάκια δωδεκαετηθὰ θερμαίνωσιν αὐταῖς χερσὶν ἀληθεῖς μηχανὰς ἀτροκινήτους, θὰ στρώνωσιν ἀληθεῖς ὁδοὺς σιδηροδρόμων, θὰ κατασκευάζωσι μεταλλουργικὰ μικροτεχνήματα, καὶ θὰ ἴδωμεν ἐν ταῖς οἰκίαις ἡμῶν ἐν ἐνεργείᾳ μικρὰ μεταλλεῖα μετὰ μηχανῶν ἐχουσῶν δύναμιν ἡμίτερος ἰππαρίου. Οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις τὸ ἐπίφογον· τοιαύτη εἶνε τῶν πραγμάτων ἡ πορεία. Ἡμεῖς δὲ οἱ ζητούντες ἡσυχίαν πρὸς ἐργασίαν, θίναβῶμεν εἰς τὸ ὑπερῶν διὰ νὰ εἴμεθα πλησιέστερον εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἀπώτερον τῶν ἡμετέρων τέκνων, καταστάντων ἰσχυροτέρων ἡμῶν.

Ἄλλὰ θεῖα χάριτι δὲν ἐφθάσαμεν ἀκόμη ἕως ἐκεῖ. Ὁ πολισινέλος καὶ ὁ ἀρλεκίνος εἶνε ἔτι ἐν τοῖς ζῶσι καὶ δὲν ἔπαυσεν ὁ κόσμος ἀγοράζων ζωοτροφεῖα, κιθώτους τοῦ Νῶε, μικροὺς στρατιώτας μολυβδίνους, νευροσπαστα, τροχοβάτας, κούκλας καὶ μαγειρικὰ σκευῆ ἐκ λευκοσιδήρου. Ἰπάρχουσιν ἔτι λαγωφοὶ κρούοντες τὸ τύμπανον, ἄρκτοι ὀρχοῦμεναι καὶ τυμπανίζουσαι, γαλαῖ στρεφόμεναι πρὸς τὴν οὐρὰν των, ἄλογα ξύλινα τρέχοντα ἀπὸ ῥυτῆρος, κυνάρια ὀπλοφοροῦντα καὶ ὄνοι μὲ ὀμματουῶλια καθηγητῶν· ὑπάρχουσιν ἀκόμη ὄφεις φολιθωτοὶ, βάτραχοι πηδῶντες εἰς τὸν ἀέρα, λέοντες μὲ κεφαλὴν μόσχου, μόσχοι ὁμοιάζοντες πρὸς τίγρεις, ἀλώπεκες ἰό-

χροι, πάνθηρες κυανοὶ καὶ καμπλοπαρδάλεις πορφυραὶ. Ἐξακολουθεῖ ἔτι ὁ μυλωθρὸς μένων ἀκίνητος ἔξωθεν τοῦ μύλου του, ὁ στρατιώτης ἔξακολουθεῖ φρουρῶν παρὰ τὴν πύλην τῆς φυλακῆς, ἔξακολουθεῖ ἡ μυστηριώδης γυνὴ ἐξεργομένη καθ' ἕκαστον δέκατον λεπτόν εἰς τὸν ἐξώστην της· ὁ φιλόμουσος πίθηκος ἔξακολουθεῖ παίζων τὸν βαρύαυλον καὶ ὑψῶν μὲν τὴν κεφαλὴν, περιστρέφων δὲ τοὺς ὀφθαλμούς, τέλος ὁ μικρὸς μῦς ὁ ἄρμολόμενος διὰ κλειδὸς ἔξακολουθεῖ ἐκκινῶν εἰς τὰ τέσσαρα καθ' ἣν στιγμὴν δέν το περιμένονεν.

Ἐχομεν ἀκόμη τὴν πρῶσσαν χωροφύλακα τὸν ἀνοίγοντα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς ὑπερμεγέθεις αὐτοῦ σιαγόνας καὶ καταβροχιζόντα μικρὸν γάλλον στρατιώτην, πάντοτε τὸν αὐτόν.

Ἐχομεν τὸν μάγον τὸν φοροῦντα πῖλον ἀκιδωτὸν καὶ ὑψοῦντα τὴν βράβδον αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀστέρας. Ἐχομεν τὴν θαυματοποιὸν τὸν τινάσσοντα εἰς τὸν ἀέρα χαλκᾶς τραίρας, ἔχομεν τὸ τύμπανον τὸ κροῦον τὸ ἐμβατήριον, ἔχομεν ἀκόμη τὸν μουσικὸν τὸν κτυποῦντα κατ' ἀλλήλων τὰ τύμπανα, τὴν γυναῖκα τὴν καθημένην ἐπὶ τοῦ ὄνου μεταξὺ τῶν δύο καλᾶθων, τὴν οἰνοδότιν μετὰ τοῦ βαρελίου της, τὸν τροχιστὴν κατοῦντα διὰ τοῦ ποδὸς τὸν τροχὸν του, τὸν σιδηρόδρομον τὸν περιτρέχοντα δις τὴν τράπεζαν, τὰς τρεῖς ὄρνιθας τῆς ποιμενίδος τὰς κρωζούσας καὶ κινουμένας διὰ μικροῦ στροφάλου, τὸ θέατρον τῶν νευροσπάστων, τὸν караγκιόζην κτλ.

Ἀναγνωρίζω ἐν τούτοις πᾶσιν ἀκόμη τὴν ἐν μικρῷ ἀνθρωπότητα ἐκείνην ἣτις ἀπετέλεσε τὴν χαρὰν τῆς νεότητος ἡμῶν. Εἶνε εὐχαριστοτέρα τῆς ἄλλης ἀνθρωπότητος· τοῦλάχιστον δὲν προσενεῖ τὴν ῥοὴν δακρύων. Μοὶ φαίνεται ὅτι βλέπω αὐτὴν ἐξαπλουμένην ἀκόμη, ὡς κατὰ τὰς ὥραιας ἡμέρας τῆς δεκαετοῦς ἡμῶν ἡλικίας, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν καταστημάτων μετὰ τοῦ ψευδοχρύσου αὐτῆς, τῶν ὀλοσηρικῶν, τῶν ἀνυκτῶν χρωμάτων, τῆς αἴγλης τῆς ἀπιθάνου· ἀλλ' αἴφνης ἡ ὥραία ὄπτασις περιβάλλεται ὑπὸ σκιᾶς καὶ ἀπόλλυται κατ' ὀλίγον ἐν ἀπόπτῳ.

— Κουκού, κρώζει τὸ ὠρολόγιον.

Καὶ ἐγὼ ἀριθμῶ τὰ ἔτη τὰ ἤδη παρελθόντα·

Ἐν, δύο, τρία, δέκα, εἴκοσι, τριάκοντα. Ἡδῆ!

**Λ.

Γνώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

66.

Ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος κανονίζει τῶν συμφερόντων αὐτοῦ τοὺς βαθμούς, διεξάγει δὲ αὐτὰ κατὰ τὴν σειρὰν τὴν πρέπουσαν. Ἄλλ' ἡ ἀπληστία αὐτοῦ πολλάκις διαταράσσει τὴν τάξιν αὐτῶν, ἐξελαύνουσα αὐτὸν ἐπὶ ἔργα πολλὰ

διὰ μιᾶς. Τρέχων δὲ προθύμως κατόπιν τῶν μικροῦ λόγου ἀξίων, ἀποτυγχάνει τῶν περισπουδάστων.

67.

Τὸ μὲν σῶμα περικοσμεῖ ἡ χάρις ἡ ἀφελῆς, τὸν δὲ νοῦν τοῦ καλοῦ ἡ αἰσθησις.

68.

Δύσκολον εἶναι νὰ ὀρίση τις, τί ἐστὶν ἔρωσ· ἰδοὺ ὅμως τί περὶ αὐτοῦ δύναται τις νὰ εἴπῃ· Ὁ ἔρωσ, τῆς μὲν ψυχῆς, πάθος εἶναι τυρρηνικόν· ὡς πρὸς τὸν νοῦν δέ, ἀμοιβαία εἶναι στεργομένων συμπαθεία· ἂν δὲ ὡς πρὸς τὸ σῶμα ἐξετάσῃ τις αὐτόν, ἀπόκρυφος εἶναι καὶ γλυκύθυμος πόθος ἀπολαύσεως τοῦ ἀγαπωμένου προσώπου, μετὰ πολλὰς ἀρήτους περιπετείας.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐπιγράμματα Ἰακωβάκη Ριζοῦ τοῦ Νερούλου.

Εἰς ἰατρον

Αὐτὸς ὁποῦ τ' ἀνθρώπινον δολοφονοῦσε γένος, ὁ ἰατρὸς Γεώργιος ἐδῶ εἶναι θαμμένος.

Φυλάξου, μὴ τὸν δέχῃσαι 'ς τὸν Ἄδην, Περσεφόνῃ· εἶν' ἱκανὸς καὶ τοὺς νεκροὺς νὰ ξαναθανάτωγῃ.

Εἰς ἀδελφάγον

Ὁ πηγαδόστομος Ραζῆς, τῶν τραπεζιῶν ὁ γλάρος, ἀφ' οὗ τὸν κόσμον ἔχαψε, τὸν ἔχαψεν ὁ χάρος.

Εἰς ἐμπορον

Τὸ δεῖνα πρᾶγμα ποῖαν τιμὴν 'ς τὴν δεῖνα πόλιν ἔχει, Πόσο τὸ δεῖνα νόμισμα 'ς τὸν δεῖνα τόπον τρέχει· Αὐτὰ σὺ πάντα φρόντιζες, αὐτὰ σὺ ἐζητούσες, Πλὴν τί πρᾶγμα ἔχει τιμὴ 'ς τὸν Ἄδην δὲν βρωταῦσες.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος ἠδύνατο νὰ διορθωθῇ ἀπὸ τὰ ἐλαττώματά του, ἂν δὲν ἐφρόνει αὐτὰ ὡς προτερήματα.

* * Ὁ πολὺ ἐπίστας γνωρίζει νὰ φοβῆται.

* * Ἡ ἠδονὴ προϋποτίθεισι πόνον, καὶ ἡ εὐδαιμονία ἐκπλήρωσιν καθήκοντος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐκ τινος γαλλικῆς ἐφημερίδος ἐραυρίζομεθα τὰς ἐπομένας περιέργους ἅμα δὲ καὶ ἀξίας λόγου εἰδήσεις περὶ τῶν ἄγγλων ἀμαξηλατῶν·

Ἡ τιμὴ τῶν ἀγοραίων ἀμαξῶν ὑπολογίζεται κατὰ μίλια, τοῦ μιλίου ἰσοδυναμοῦντος πρὸς 1609 μέτρα καὶ τιμωμένου πρὸς 6 πέννας, ἦτοι 60 λεπτά. Δύναται δὲ τις νὰ τὰς ἐνοικιάσῃ καὶ καθ' ὥραν 2 1/2 φράγκα τὴν ὥραν, ἀλλὰ τοῦτο σπανίως γίνεται ἐν Λονδίῳ καὶ μόνον οἱ παρεπιδημοῦντες ξένοι καταφεύγουσιν εἰς τὴν ὥραν, ἀποφεύγοντες αὐτὰ τὰς ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν ἀποστάσεων δυσχερείας. Ἀλλὰ μὴ νομίσῃ τις ὅτι κερδαίνουσι τίποτε. Οὐχί! Διότι οἱ ἀμαξηλάται περιφέρουσι τοὺς ἐπιβάτας των ἐν τῇ αὐτῇ κύκλῳ βραδέως βαδίζόντων τῶν ἵππων, καὶ διανύοντες ἐν μιᾷ ὅλῃ ὥρᾳ διάστημα μόλις δέκα λεπτῶν τῆς ὥρας. Ἀφ' οὗ